Cauza civilă nr. 2-25025453-12-2-26022025 (2-3029/25)

HOTĂRÂRE
În numele Legii

24 decembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central,
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Russu Natalia
Grefier Lozan Zinaida

în ședință de judecată publică, în procedură contencioasă, examinând cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva lui *****, privind obligarea de a exprima scuzele publice, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

constată:

Argumentele participanților la proces.

1. La originea cauzei se află cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul instanței la 21 februarie 2025, sub nr. 04/1-1.3-6933, înaintată de către reclamantul *****, prin care a chemat în instanța de judecată pârâtul *****, cu privire la obligarea de a exprima scuzele publice, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, reclamantul învederează că, 20 noiembrie 2024, aproximativ orele 10:30, cet. ***** pe rețeaua de socializare ”FACEBOOK” a plasat informație ce defăimează onoarea și demnitate sa, prin următoarea frază (comentariu): - (два дебила это сила). Relevă că, în confirmarea acestui fapt la data de 06 decembrie 2024, în privința lui ***** de către Inspectoratul de Poliție a fost întocmit proces-verbal contravențional în baza căruia a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art.69 alin. (2) din Codul contravențional. Consideră ca fiind calomnioase, denigratoare informațiile, cuvintele prezentate prin intermediul sistemului informatic. Relevă că, chiar dacă dreptul la libera exprimare este garantat de Constituție și Legea cu privire la libertatea de exprimare, acesta nu trebuie să încalce drepturile persoanelor terțe fapt omis de către pârâtul *****, ori că atât legislația Republicii Moldova cât și practica CEDO nu garantează libertatea de exprimare ca un drept absolut. Indică că, în speță se observă o formulare

defăimătoare a afirmațiilor sus enunțate expuse de către cet. ***** cu scopul de a denigra în mod direct imaginea acestuia, nefiind bazate pe un substrat factologic. Invocă că fiind acuzații nefondate ce aduc atingere onoarei, demnității și reputației sale, consideră că un asemenea mod de exprimare constituie o ingerință nejustificată în viața acestuia, deoarece antrenează consecințe negative, în primul rând, asupra imaginii acestuia ca cetățean cu dizabilități, afectându-i onoarea și demnitatea, prin denigrarea imaginii în fața prietenilor, a colegilor, în familie, în societate. Relevă că, în scopul soluționării pe cale-amiabilă a prezentului litigiu, a expediat pârâtului cet. ***** cererea-prealabilă. În continuare face trimitere la prevederile art. art. 2, 3, 7, 15, 16 din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 32 din Constituția Republicii Moldova și art. 1998, art. 2036 și art. 2037 din Codul civil. Susține că, prin acțiunile sale cet. ***** a atentat la integritatea psihologică a acestuia, fiindu-i cauzate suferințe psihice în urma aflării de către acesta despre faptul înjosirii onoarei și demnității (de către cet. *****), fapt probat în baza procesului-verbal contravențional din data de 06 decembrie 2024. Susține că, este invalid din copilărie, aflând despre defăimarea onoarei și demnității sale pe aspecte fără un suport probatoriu, a avut de suferit psihologic, a trecut prin stări specifice stresurilor, neliniște, pierderea încrederii în sine și alte persoane din jur (prin ce și-a schimbat viziunea față de persoanele care îl înconjoară, ori a fost discreditat în societate, fiind invalid), motiv din care a avut de suportat un prejudiciului moral care îl valorează în cuantum de 10000 (zece mii) lei. Indică că, prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege, viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal, prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale. Susține că, în ceia ce privește măsură în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, invoca că simpla exprimare de scuze nu va atenua efectele faptei ilicite a autorului prejudiciului, va avea o satisfacție sporită dacă pârâtul va suporta unele consecințe negative cu caracter patrimonial. Relevă că, prin aceasta speră că se va realiza una din funcțiile de bază ale răspunderii civile, funcția preventiv-educativă, în sensul că prin compensarea prin echivalent bănesc a prejudiciului moral, în viitor pârâtul se va abține de la răspândirea informațiilor false, cuvintelor defăimătoare și calomnioase în privința acestuia. Relevă că, pârâtul nu și-a cerut scuze sub nici o formă până la adresarea cu această cerere de chemare în judecată și există premise mai mult decât rezonabile care îl determină să creadă

că nici până la pronunțarea hotărârii nu o va face. Invocă că, cererea prealabilă a rămas fără răspuns.

3. În drept, reclamantul și-a fundamentat cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor de la art. art. 1, 2, 3, 7, 10, 12, 14, 15, 29 din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, art.art.1998, 2036 și art. 2037 din Cod Civil, art.32 Constituția RM, art. art. 3, 5, 6 CEDO și **a solicitat** obligarea cet. ***** să-și exprime scuzele sale față de cet. *****, referitor la acostarea jignitoare din data de 20 noiembrie 2024 comisă prin intermediul sistemului informatic, prin ce a fost înjosită onoarea și demnitatea cet. ***** și a dispune încasarea din contul lui cet. ***** în beneficul lui cet. ***** a prejudiciului moral în cuantum de 10000, 00 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.
4. **La 17 iunie 2025, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pârâtul ***** a depus referință la cererea de chemare în judecată. (f.d. 54- 58)**
5. Întru dezvoltarea criticilor formulate în referință, pârâtul a invocat că, analizând cererea înaintată de către reclamant, aceasta este absolut nefondată, lipsită de suport probatoriu și pasibilă a fi respinsă. Consideră că, pentru o apreciere obiectivă a circumstanțelor cauzei, este necesar de a elucida contextul în care a fost expusă de către pârât, prin intermediul rețelei sociale ”Facebook”, fraza ”dva debila ăto sila”. Invocă că, este un oponent al regimului putinist, susținând ideea de eliberare a Ukrainei. Relevă că, în perioada anilor 2019-2024, a fost înrolat în Legiunea Franceză, iar unii dintre prietenii/camarazii săi au fost antrenați în operațiunile militare din Ukraina. Menționează că, în toamna anului 2024, în rezultatul atacurilor rusești, a decedat prietenul său Rudolf Vitman. Susține că, din aceste considerente, când a văzut pe rețeaua ”Facebook” poza reclamantului cu Dmitrii Buimistru, pe care îl consideră un adept și propagandist al regimului putinist, el a scris respectiva frază. Relevă că, postând acest idiom pe rețelele de socializare, nu l-a adresat direct reclamantului, dar, considerând că această expresie are un caracter general, și-a expus, în așa mod, opinia față de susținătorii regimului putinist. Relevă că, nu a avut intenția de a ofensa nemijlocit reclamantul prin respectiva expresie, cu atât mai mult, de a-i denigra imaginea, a-i leza onoarea și demnitatea, și a șters-o imediat la solicitarea lui *****. Indică că, potrivit art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, iar libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. În continuare face trimitere la art. 3 alin. (1), (2), (3), (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010.

Indică că, doctrina națională în materia libertății de exprimare prevede că, răspunderea juridică va fi dispusă doar în cazul în care informația răspândită cumulează trei condiții enumerate în art. 7 alin.(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, și anume: dacă informația este falsă, este defăimătoare și permite identificarea persoanei vizate de informație. Relevă că, potrivit Legii cu privire la libertatea de exprimare, pârâtul este exonerat de la obligația de a proba ca informația răspândită corespunde realității, sarcina probațiunii revenind exclusiv reclamantului. În continuare face trimitere la prevederile art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010. Indică că, pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; d) informația răspândită este de interes public. Menționează că, onoarea reprezintă aprecierea pozitivă care reflectă calitatea persoanei în conștiința socială. Indică că, demnitatea fiind autoaprecierea persoanei întemeiată pe aprecierea societății. Relevă că, reputația profesională reprezintă reflectarea calităților profesionale ale persoanei în conștiința socială, însoțită de aprecierea pozitivă a societății. Susține că, dreptul la protejarea reputației, fiind un element al vieții private, este un drept care intră în cadrul art. 8 din Convenție (Chauvy și alții, citată anterior, pct. 70; Pfeifer, citată anterior, pct. 35; și Polanco Tomes și Mo villa Polanco împotriva Spaniei, nr. 34147/06, pct. 40, 21 septembrie 2010). Indică că, totuși pentru ca art. 8 să fie luat în considerare atacul asupra reputației personale trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fi fost realizat într-o manieră care să prejudicieze beneficiul personal al dreptului la respectarea vieții private (A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, pct. 64, 9 aprilie 2009). Menționează că, în speță, nu sunt întrunite condițiile cumulative pentru răspunderea prevăzută de Legea cu privire la libertatea de exprimare. Relevă că, libertatea de exprimare diferențiază 3 tipuri de lezare a onoarei și demnității persoanei: - răspândirea relatărilor false cu privire la fapte; - răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; - injuria. Susține că, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept, se constată că reclamantul nu a făcut o diferențiere clară, cărei din cele trei tipuri de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale atribuie sintagma utilizată de acesta. Invocă că, reclamantul nu a probat că informația postată de acesta este defăimătoare și vizează nemijlocit persoana sa. Indică că, nu a utilizat idiomul respectiv în adresa reclamantului, ci l-a

expus ca o opinie (o judecată de valoare) personală referitoare la susținerea regimului putinist. Invocă că, expunerea de către acesta a unei opinii în cadrul unei rețele de socializare nu poate fi catalogată ca reprezentând declarații ”mincinoase”, ”defăimătoare” și ”calomnioase”, în condițiile în care ea nu vizează nemijlocit o anumită persoană, fiind o adresare cu caracter general, care poate fi atribuită unui cerc nedeterminat de persoane. Invocă că, lipsa intenției de a-l denigra nemijlocit pe ***** prin plasarea sintagmei pe rețeaua de socializare, se confirmă prin conduita acestuia de după postare, or, a fost șters imediat postarea, când a fost somat de către reclamant. Relevă că, apreciază afirmația sa drept o judecată de valoare referitoare la propagarea regimului putinist și la evenimentele politico-militare din Ukraina. Invocă că, la examinarea acțiunii, urmează să se țină cont de specificul noțiunii de ”judecată de valoare”, care prezumă că persoana nu poartă răspundere pentru părerea expusă în privința unor evenimente, circumstanțe etc., veridicitatea cărora este imposibil de a se demonstra. Relevă că, urmează de făcut o distincție clară între fapte și judecăți de valoare. Invocă că, judecata de valoare este definită ca o opinie, un comentariu, o teorie sau o idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar, faptul reprezintă un eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită. Relevă că, la rândul său, judecata de valoare fără substrat factologic suficient este acea judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate. Invocă că cerința de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar, invocarea probei veritășii în acest caz ar constitui o încălcare a libertății de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art. 10 din Convenția Europeană (pct.61 din Hotărârea CEDO din 21.12.2004 - cazul Busuioc c. Moldovei, cazul Jerusalem c. Austriei nr.26958/95, pct.42). Invocă că, chiar și atunci când o declarație constituie o judecată de valoare, proporționalitatea unei imixtiuni poate depinde de faptul dacă există o bază faptică suficientă pentru declarația respectivă, deoarece chiar și o judecată de valoare, cu o bază faptică care s-o sprijine, poate fi excesivă (Hotărârea CEDO din 01.07.1997 pronunțată în cazul Obershlik c. Austriei). în jurisprudența CtEDO ”judecățile de valoare fără substrat factologic suficient” mai sunt numite ”opinii excesive”. Relevă că, judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacționare etc. Indică că, acestea nu pot fi dezmințite prin hotărârea judecății. Susține că, ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

Relevă că, reclamantul pretinde că, sunt defăimătoare și care îi lezează onoarea și reputația profesională afirmațiile acestuia. Indică că, în contextul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, prin defăimare se înțelege - răspândirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei; fapt - eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare - opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; judecată de valoare fără substrat factologic suficient - judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate. În continuare face trimitere la prevederile art.25 alin. (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010. Susține că, în prezentul litigiu, este pusă în discuție o pretinsă lezare prin răspândirea unor judecăți de valoare, adresată unui cerc nedefinit de persoane, or o declarație, o opinie, comentariu, teorie sau idee, care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, constituie o judecată de valoare. Invocă că, mesajul postat se concordă prevederilor art. 3 alin. (1) și (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, potrivit cărora orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că conținutul acestuia nu depășește echilibrul echitabil dintre interesul protejat și libertatea de exprimare. Susține că, acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Indică că, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Menționează că, alin. (4) al aceluiași articol prevede că restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat. Invocă că, reieșind din circumstanțele speței această restricție ar fi incompatibilă cu libertatea de exprimare, drept consfințit în articolul 10 din CEDO. A solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată, depusă de către ***** împotriva sa, cu privire la apărarea onoarei și demnității, prin care s-a solicitat obligarea acestuia să-și exprime scuzele sale față de ***** referitor la acostarea jignitoare din data de 20 noiembrie 2024, comisă prin intermediul sistemului informatic, prin ce a fost înjosită onoarea și demnitatea lui ***** și încasarea din contul acestuia, în beneficiul reclamantului, a prejudiciului moral în cuantum de 10000, 00 lei și a cheltuielilor de judecată.

6. *În ședință*, reclamantul ***** a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept indicate în aceasta.
7. *În ședință*, reprezentantul reclamantului *****, avocatul Russu Alexandr, a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept indicate în aceasta.
8. *În ședință*, pârâtul ***** a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.
9. *În ședință*, reprezentantul pârâtului, avocatul Bodean Ina, a pledat pentru respingerea integrală a cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

10. Analizând motivele acțiunii înaintate și criticile formulate la aceasta, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și prevederile legale ce guvernează speța, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, acțiunea se admite parțial.
11. În temeiul art.239 Cod de procedură civilă, ”Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.”
12. Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) din același Cod, ”La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) din același articol, ”Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii.”
13. Asupra cauzei de față, instanța de judecată a stabilit situația de fapt, potrivit căreia, la 20 noiembrie 2024, ***** în timp ce se afla la domiciliu a sesizat că o persoană necunoscută a postat în comentariu, pe rețeaua de socializare ”Facebook”, la poza lui *****, ”два дебила ето сила”. (f.d.15)
14. Potrivit capturii de ecran de pe rețeaua de socializare ”Facebook”, se arată că pârâtul ***** a plasat la poza reclamantului *****, următorul comentariu: ”два дебила ето сила”.(f.d.12)
15. S-a stabilit că prin plângerea din 20 noiembrie 2024, adresată Șefului Inspectoratului de Poliție Buiucani, Bîrliba Oleg, ***** a solicitat atragerea la răspundere a cet. ***** în conformitate cu legislația în vigoare. (f.d.13)
16. Se reține că, potrivit raportului prezentat de către agentul Bîtcă Iana din Cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani, se indică că, pentru întreprinderea măsurilor

privind stabilirea tuturor circumstanțelor, identificarea făptuitorului și atragerea la răspundere conform legii, pe cazul de față s-a întocmit ordonanța privind inițierea procedurii contravenționale în baza art. 69 alin.(2) Codul contravențional, ”Injuria”.

17. S-a mai stabilit că, prin raportul privind înregistrarea contravenției din 25 noiembrie 2024, s-a solicitat înregistrarea contravenției din Registrul de evidență a contravențiilor al IP Buiucani, ca urmare a celor constatate.(f.d.15)
18. Prin cererea prealabilă din 23 decembrie 2024, adresată lui *****, reclamantul ***** a solicitat ca acesta să își exprime scuzele în formă scrisă, referitor la acostarea jignitoare.
19. Este de accentuat că, în cauza dedusă judecății, reclamantul a invocat că afirmația: ”два дебила это сила”, făcută de către *****, este calomnioasă, defăimătoare, care îi afectează onoarea, demnitatea și reputația sa.
20. Se reține că, sediul general al materiei în privința dreptului la libera exprimare și a dreptului la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei este art. 10 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art.28, art.32 din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, art. 43 din Codul civil, prin urmare, față de motivele efectiv invocate de către reclamantul *****, instanța trebuie să dea eficiență normelor din actele legislative citate.
21. În art. 10 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, este consacrat că ”Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.”
22. În articolul 43 Cod civil, este consacrat că ”În condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter

personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. Aceste drepturi sînt insesizabile și inalienabile."

23. Legea Nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare dă următoarele noțiuni: *injurie* – exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenţionat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; *scuze* – declaraţie prin care persoana îşi exprimă regretul pentru injurie sau pentru informaţii despre viaţa privată şi de familie;.
24. Conform art. 3 alin. (1), alin. (2) din aceeași Lege "Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează."
25. Instanța statuează că, dreptul la libertatea de exprimare, asigură atât garantarea exercitării dreptului la libera exprimare, cât și asigurarea unui echilibru între acest drept și apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale a persoanei. Prin urmare, libertatea de exprimare, deși constituie o valoare fundamentală într-o societate democratică, nu are un caracter absolut, exercitarea acesteia trebuind realizată cu respectarea drepturilor și libertăților altor persoane
26. Art. 7 alin. (6), alin. (7) din Lege reglementează că, " Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat."
27. În opinia instanței, un element merită să fie statuat de la bun început, și anume dacă afirmațiile pretinse de reclamant a fi defăimătoare, ce îi lezează onoarea, demnitatea și reputația sa, și anume **"два дебила ето сила"** constituie o injurie.
28. În această ordine de idei, instanța consideră necesar să distingă între exprimarea unei opinii, chiar și a uneia critice sau severe, pe de o parte, și folosirea unui limbaj insultător, având ca efect deprecierea și umilirea persoanei vizate, pe de altă parte. Or, expresia „два дебила это сила", raportată la circumstanțele concrete ale cauzei și la persoana reclamantului, nu constituie o simplă critică, nici o judecată de valoare exprimată în cadrul unei dezbateri asupra unei chestiuni de interes public, ci reprezintă o formulare cu vădit caracter depreciativ, prin care reclamantului îi este atribuit calificativul „дебил". Semnificația unui asemenea termen, în limbajul

comun, este una evident insultătoare, fiind aptă să diminueze prestigiul social al persoanei căreia îi este atribuit și să îi afecteze percepția de către terți. Calificativul este îndreptat nemijlocit asupra persoanei, depreciind-o prin raportarea la presupusa sa capacitate intelectuală și prezentând-o într-o manieră ridiculizantă și umilitoare.

29. Instanța subliniază că, pentru calificarea unei exprimări drept injurie, nu poate fi avut în vedere exclusiv sensul literal al cuvintelor, ci și semnificația pe care acestea o dobândesc în contextul concret în care au fost utilizate. Or, asocierea termenului „дебил” cu reclamantul transmite, pentru un destinatar rezonabil al mesajului, un mesaj de dispreț și desconsiderare personală. Formula „два дебила это сила”, chiar dacă este construită într-o manieră aparent ironică, nu își pierde prin aceasta caracterul ofensator, întrucât forma ironică sau ludică a unei exprimări nu este aptă, prin ea însăși, să înlăture conținutul său obiectiv depreciativ.
30. În cauza de față, expresia litigioasă nu reprezintă o afirmație de fapt susceptibilă de verificare, dar nici nu constituie o judecată de valoare care să contribuie la o dezbatere reală asupra unei chestiuni de interes public. Aceasta reprezintă, în esență, un apelativ insultător adresat persoanei reclamantului. Este relevant, în acest sens, faptul că protecția acordată de art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului se extinde și asupra exprimărilor care pot ofensa, șoca sau deranja. Totuși, aceeași jurisprudență subliniază că libertatea de exprimare presupune și „îndatoriri și responsabilități”, în special atunci când discursul atinge reputația sau drepturile unei persoane.
31. În speță, s-a dovedit cu certitudine că afirmația injurioasă a fost plasată de pârâtul ***** pe pagina de Facebook a reclamantului *****, prin comentarea pozei acestuia, circumstanță care nu a fost negată de către pârât pe parcursul examinării cauzei.
32. Prin acțiunea promovată, reclamantul ***** a invocat că afirmația contestată îi denigrează imaginea în fața prietenilor, a colegilor, în familie și în societate.
33. Instanța opinează că, prin prezentarea înscrisurilor care dovedesc faptul publicării de către pârât a afirmației pe pagina de ”Facebook”, reclamantul a probat faptul generator al raportului juridic.
34. Cât privește sarcina probațiunii pusă pe seama pârâtului, instanța nu va reține ca întemeiată susținerea pârâtului potrivit căreia expresia ”два дебила это сила” ar fi reprezentat doar o opinie generală expusă în privința susținătorilor unui anumit regim și nu ar fi fost adresată nemijlocit reclamantului. Or, din materialele cauzei rezultă că afirmația litigioasă a fost publicată în mod direct ca comentariu la fotografia reclamantului, pe pagina personală de ”Facebook” a acestuia, astfel încât orice utilizator al rețelei sociale putea identifica fără dificultate persoana vizată. În

asemenea circumstanțe, instanța constată că este întrunită condiția identificabilității persoanei prevăzută de art. 7 și art. 24 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010, cu privire la libertatea de exprimare, indiferent de faptul că expresia nu conține în mod expres numele reclamantului.

35. Totodată, instanța apreciază ca fiind nerelevante alegațiile pârâtului potrivit căreia comentariul a fost determinat de convingerile sale politice, de opoziția față de un anumit regim, de experiențele personale trăite și de decesul unui camarad în război. Aceste împrejurări pot explica contextul subiectiv în care pârâtul a ales să formuleze comentariul, însă nu pot justifica utilizarea unor expresii jignitoare la adresa unei persoane și nici nu înlătură obligația oricărei persoane de a exercita libertatea de exprimare cu respectarea drepturilor și reputației altora.
36. La fel, instanța nu poate reține nici argumentul pârâtului potrivit căruia acesta nu ar fi avut intenția de a-l ofensa pe reclamant și că a șters comentariul imediat după solicitarea acestuia. La caz, caracterul ilicit al faptei se apreciază în raport cu efectele produse prin postarea comentariului jignitor. Or, atingerea adusă drepturilor nepatrimoniale s-a produs în momentul publicării comentariului, iar eliminarea ulterioară a acestuia nu înlătură consecințele deja produse și nici obligația de reparare a prejudiciului cauzat.
37. Instanța respinge și argumentul potrivit căruia mesajul ar fi fost adresat unui cerc nedeterminat de persoane. Dimpotrivă, comentariul a fost publicat în mod expres la fotografia reclamantului, ceea ce conduce în mod rezonabil la concluzia că destinatarul afirmației era identificabil și că publicul percepea comentariul ca fiind adresat acestuia.
38. De asemenea, instanța nu poate reține alegația pârâtului precum că exprimarea litigioasă privește un subiect de interes public și că, prin urmare, beneficiază de o protecție sporită.
39. Instanța reține că, deși pârâtul invocă faptul că afirmațiile sale au fost formulate în contextul exprimării unei opinii asupra unui subiect de interes public, referitor la situația politică actuală, această împrejurare nu justifică folosirea unor expresii jignitoare la adresa unei persoane particulare. O asemenea conduită nu servește dezbaterii unei chestiuni de interes general și depășește limitele protecției conferite libertății de exprimare.
40. Chiar dacă dezbaterea privind situația politică, fără îndoială, reprezintă o chestiune de interes public, utilizarea unor calificative injurioase la adresa unei persoane particulare nu contribuie la dezbaterea unei probleme de interes general și nu reprezintă o modalitate legitimă de exercitare a libertății de exprimare.

41. Prin urmare, instanța concluzionează că argumentele dezvoltate de pârât în referință nu răstoarnă concluzia privind caracterul ilicit al conduitei sale. Aceste alegații explică exclusiv motivele personale pentru care pârâtul a ales să formuleze comentariul litigios, însă nu justifică ingerința produsă în dreptul reclamantului la onoare și demnitate și nici nu înlătură obligația de reparare a prejudiciului cauzat.
42. În speță, instanța constată că pârâtul nu a utilizat expresia „два дебила это сила” pentru a formula o critică argumentată la adresa unei acțiuni, decizii sau poziții a reclamantului, or acest fapt nu a fost demonstrat de către pârât, ci pentru a-l caracteriza într-o manieră depreciativă. Expresia nu conține elemente de natură să contribuie la o dezbatere asupra unei probleme de interes general și nu poate fi separată de efectul său direct de ridiculizare și desconsiderare a persoanei reclamantului.
43. În aceste condiții, instanța apreciază că pârâtul a depășit limitele acceptabile ale libertății de exprimare, întrucât limbajul utilizat nu este justificat de necesitatea transmiterii unei informații sau a unei opinii și nu prezintă o bază factuală ori un context care să justifice recurgerea la un asemenea calificativ. Caracterul ofensator rezultă chiar din natura termenului utilizat și din modalitatea în care acesta a fost raportat la persoana reclamantului.
44. În ceea ce privește remediul solicitat, instanța apreciază că obligarea pârâtului de a prezenta scuze reclamantului este proporțională cu natura încălcării constatate și constituie o modalitate prevăzută de lege de reparare a prejudiciului nepatrimonial.
45. Or, în cazul unei atingeri aduse demnității printr-o exprimare insultătoare, restabilirea situației juridice încălcate nu se poate realiza exclusiv prin constatarea caracterului ilicit al conduitei. Măsura reparatorie trebuie să fie aptă să contracareze, într-o măsură rezonabilă, efectul degradant al exprimării și să reafirme caracterul nejustificat al conduitei pârâtului.
46. Scuzele prezintă, în acest context, o funcție preponderent reparatorie, iar nu punitivă. Prin obligarea pârâtului să-și ceară scuze, instanța nu îl sancționează pentru faptul că a avut o opinie nefavorabilă despre reclamant și nici nu îi impune să adopte o anumită opinie. Măsura are ca obiect exclusiv consecința concretă a conduitei ilicite constatate – utilizarea unui limbaj insultător și degradant.
47. Instanța apreciază, totodată, că obligarea la prezentarea scuzelor este aptă să restabilească echilibrul dintre drepturile aflate în conflict. Pe de o parte, aceasta nu anulează libertatea de exprimare a pârâtului, iar, pe de altă parte, oferă reclamantului o formă concretă de recunoaștere a faptului că asupra demnității sale a fost exercitată o atingere nejustificată.

48. În consecință, instanța consideră întemeiată cerința reclamantului privind obligarea pârâtului la prezentarea scuzelor, această măsură fiind necesară și proporțională pentru restabilirea dreptului nepatrimonial încălcat și pentru repararea, în măsura posibilului, a consecințelor produse prin exprimarea litigioasă.
49. Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil ”Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.”
50. În textul art. 2037 Cod civil este consacrat că ”Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”
51. În împrejurările de fapt reținute, instanța constată existența unui prejudiciu moral cauzat reclamantului prin atingerea adusă onoarei și demnității sale. La individualizarea cuantumului despăgubirii, instanța va ține seama de caracterul și gravitatea atingerii aduse drepturilor nepatrimoniale ale reclamantului, de modalitatea de răspândire a expresiei injurioase prin intermediul rețelei de socializare „Facebook”, de impactul acesteia asupra reputației reclamantului, precum și de consecințele produse asupra stării sale psihice, concretizate în suferințe emoționale, stări de stres și neliniște, diminuarea încrederii în sine și în cei din jur, precum și în sentimentul de discreditare în plan social.
52. Pe aceeași axă conceptuală, este de reținut că CEDO în jurisprudența sa a subliniat că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporţionalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea şi gravitatea atingerii aduse acestora. Câtă vreme nu există o soluție legislativă, instanțele sunt abilitate a aprecia în echitate cu privire la aceste despăgubiri, pe baza unor criterii stabilite în jurisprudența internă şi a Curţii Europene, analizând împrejurările concrete şi urmările faptei prejudiciabile, ținând cont, totodată, de necesitatea păstrării unui echilibru între scopul urmărit, acela de

compensație echitabilă pentru gravitatea suferinței generate de atingerea adusă dreptului la viață intimă, familială şi privată.

53. Instanța de judecată a statuat că despăgubirea reclamantului pentru prejudiciul moral suportat în cuantum de 3500,00 lei este una echitabilă și care asigură un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă drepturilor nepatrimoniale ale reclamantului, totodată nu defavorizează situația financiară a pârâtului.
54. Pentru toate considerentele relatate, instanța de judecată va obliga pârâtul Gobjila Serghei să-și exprime scuzele sale față de *****, referitor la acostarea jignitoare din data de 20 noiembrie 2024, comisă prin intermediul sistemului informatic, prin ce a fost înjosită onoarea și demnitatea lui *****, prin intermediul paginii de Facebook ce aparține lui ***** și va încasa de la ***** în beneficiul lui ***** prejudiciul moral în mărime de 3500,00 lei.
55. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, ”Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.”
56. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă ”Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.”
57. Potrivit Anexei nr. 2, pct.1.20 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, se indică că, ”Se scutesc de taxa de timbru în instanţa de judecată persoanele fizice care au statut de beneficiar de asistenţă juridică garantată de stat”.
58. Pornind de la temeinicia parțială a pretențiilor înaintate de către reclamant, pârâtul va compensa reclamantului taxa de stat în sumă de 425,00 lei.
59. Având în vederea că, reclamantul ***** este scutit prin efectul legii de la achitarea taxei de timbru, fiind beneficiar de asistență juridică garantată de stat, instanța va dispune încasarea acesteia din contul pârâtului, în beneficiul Judecătoriei Chișinău.
60. În conformitate cu art. 236, art. art. 238-241 Cod de Procedură Civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva lui *****, privind obligarea de a exprima scuzele publice, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ca întemeiată.

Se obligă ***** să-și exprime scuzele sale față de *****, referitor la acostarea jignitoare din data de 20 noiembrie 2024, comisă prin intermediul sistemului informatic,

prin ce a fost înjosită onoarea și demnitatea lui *****, prin intermediul paginii de Facebook ce aparține lui *****.

Se încasează din contul lui ***** în beneficiul ***** suma de 3500,00 lei (trei mii cinci sute lei ,00 bani), cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 425,00 lei (patru sute douăzeci și cinci lei, 00 bani).

Se încasează din contul lui ***** în beneficiul Judecătoriei Chișinău taxa de timbru în sumă de 200,00 lei (două sute lei,00 bani).

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Prezenta hotărâre se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de 15 zile după ce rămâne definitivă, iar după expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită în condițiile Codului de executare.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Președintele ședinței,
judecătorul **Russu Natalia**